

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 2.
 A szerkesztőség kéziratok visszaküldésénél
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 17.

Válság.

A válság a megoldás örökös hirei közt marad örökké megoldatlanul.

Talán mi vagyunk ennek okai? Nem követeljük eléggé erélyesen azt, amihez jogunk van?

Szó sincs róla. Ideális lelkesedésünk megacélozta erőnket s a magyar nyelvért, magyar czimerért, magyar lobogóért tüzbe menni készek vagyunk.

Ok az osztrákok és a liberális párt ideális ragaszkodása a magyar hadsereg német vezényszaváért? Ez sem áll. Az osztrákok is, sőt a szabadelvűpárt is kénytelen úgy titokban megvallani, hogy ha lehet a honvédséget magyarul vezényelni, akkor a hadsereg többi magyar részeiben is helye lehet a magyar vezényszónak.

Másfelé kell a makacs kitartás okát keresni: a zsebekben.

Ausztriában épp úgy, mint nálunk, meglehetősen tultermelés van az értelmiségi pályákra törekvőkben. A kopott gróf és a házmester egyaránt nem arra törekszik, hogy fia tisztességen megéljen, hanem arra, hogy *ur* legyen. Graf Habenichts beprotégálja tehát kis csemetéjét valamely hadapródiskolai alapítványi helyre Prágába vagy Nagyszébenbe, a bécsi házmester fia bejut a budapesti hadapródiskolába s ott hazai német nyelven olyan német tiszt lesz belőle, mint a parancso-

lat. Könnyű neki: ha Ausztriából kiszorítják a vagyonosabb vagy előkelőbb fiúk, van a magyar Kronlandban 42 gyalog, 16 huszár, 18 tüzérezred, vadászok, utászok, stb. ezek mind ő reá várnak.

Az osztrák fiatalságnak jelentékeny része talál pályát Magyarország hadseregében.

Ha a magyar vezényszót behozzák, az osztrák intelligencia elveszti azt a levezető csatornát, amelyet eddig a mi nemtörődömségünk a saját pénzünkön tartott ki számára. Nagyon érthető, ha most görcsösen ragaszkodnak odaát a német vezényszóhoz, nem a hadsereg egysége, hanem a magyar tiszti fizetések miatt.

Nekünk azonban csak annál inkább kell ragaszkodnunk a magyar vezényszóhoz. Távol tarjuk ekként a német és szláv elemeket a magyarságtól, melytől a katonatiszti házasságok is jelentékeny vagyont juttatnak merőben idegen, sőt ellenséges kézre; a mellett pedig a saját értelmiségünk duzzadó erejének nyitunk új teret, a hová a mostani egyetemi és jogakadémiai fölösleg czélszerűen áttelelhető.

Közelről tanulmányozhattam, mit tesz egy-egy ideszakadt s közénk házassodott osztrák tiszt. Talán magyarrá lesz? Kevés dicséretes kivétel. A többi nem állja a magyar családban is henczegni elfogultságával, becsmérli hőseinket, egekig ma-

gasztalja Haynauékat, felesége, gyermekei osztrák állampolgárok lesznek, németül beszélnek s a magyar nagyanya unokája feketesárgább Pitreich hadügyminiszternél. A magyar nagyapa keserves keresménye pedig osztrák unokákat nevel a magyar haza ellenségeivé.

Éppen legfőbb ideje, hogy ennek véget vessünk.

A kiegyezéskor kivonult innen egy pár ezer német és cseh beamter s mégsem dült össze a világ.

Most tegyük ki az abszolút idők utolsó itt felejtett alakjait is.

A mi fiainké az a hadsereg, amelyben mi vérzünk és a mi keresményünk-ből készül fegyver. Ne hagyjuk, hogy a miénk ebben a hadseregben csak a fizetés és az engedelmség legyen; ne engedjük, hogy aranyunkból ellenünk készüljön fegyver.

Jogunk van hozzá, erőnk sem hiányzik. Most csak az akarat kell még hozzá.

Százötven tehetetlen, öreg generális fenyegetődzik, hogy leteszi a kardját, ha a magyar vezényszó bejön? Ezerötszáz tehetséges, katonának született magyar ifju köt kardot helyettük!

És ezzel egyszerre megoldódik a tultermelésben szenvedő magyar intelligencia válsága is.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Elemér.

Irta: Ifj. Molnár Károly.

I.

Anyámat nem ismerem — születésem életébe került. Atyám a Hagara-család ligeti uradalmának ispánja vala. A zordonságig szűkszavú, kötelességtudó, rendszerető ember. Vallásos meggyőződésével nem kérkedett soha, de ebbeli érzelme mély volt, mint a tenger, mert láttam sirva is imádkozni estenkint.

Életünk probléma volt előttem. Családunk multját egyedül atyám ismerte; előttem s öreg gazdasszonyunk előtt titos volt.

Épen az érettségit végeztem, amikor a szünidőre Ligetre atyámhoz hazamentem. Az érzégs atyai szeretet hangzatos frázisai helyett atyám egyszer megcsókolt s szobámba vezetett. Miután pedig pár utasítást adott szünidei szórakozásomra vonatkozólag — dolga után látott — egyedül hagyva engemet szobámban, egészen egyedül.

Összeszorult szívem. Vajjon társaimat, — akik a hosszú, küzdő munka után pihenni hazatértek, ily rideg otthon várta-e? A könny, amely szememben megrezgett, azt mondá: nem. Nem, mert őket szerető anya csókja, apa meleg ölelése, vidám testvérek rajongása várta. Megérkezésük ünnep a házbán, hol még az öreg komondor is barátságos farkcsóválgatással adja tudtul végtelen örömét a kedves vendég megérkezése felett...

És az én atyám, ki tudja, melyik mezőn jár azóta! — Széjjelnéztem. — Szobám a régi — minden a régi, — a tavalyi butorok — egy évvel idősebben.

Önérzetem majd ébredni kezdett.

Érett ember vagyok, s így talán jogosan tudakozódhatnám atyámtól családunk felől.

De visszariadtam, mert atyámmal szemben e nagy merészségre még sem lettem volna elég erős. Ha tudtomra akárná adni életünk talányát bizonyára kérdés nélkül is megtenné.

Beletörődtem sorsomba.

Mint a fiastyuk fiacsillaga innen a földről tekintve csillaganyja mellé bujva látszik, tény-

leg azonban roppant távolság van közöttük: úgy éltünk mi is ketten egymás mellett — óriási üresség lévén lelkeink között.

Szerettük mi egymást! elárulta ezt atyám rövidke szavaiból kicsillámló szeretetteljes nyilatkozataival, én pedig figyelmekkel, amelylyel szempillantásait is lestem, hogy mindent kedvére tegyek, hogy valamiképen meg ne szomorítsam. — Meg utóvégre is ő az én atyám — én pedig az ő gyermeke valék... De fészket rakott közénk a szótalanság s ez fájt nekem véghetetlenül...

Azt hittem, hogy miután most kikerültem a gimnáziumból, atyám többet fog velem közölni szíve féltett titkából; talán érdemesebbnek és értelmesebbnek tart családunk multjára.

Csalódtam.

Papnöveldebe akartam lépni és ez talán még zárkózottabbá tette őt; minden szava, mit előttem ejtett, csak súlyos megfontolás után hagyta el ajkát. Pályaválasztásomhoz szívesen adta beleegyezését, épen azért megfoghatatlan volt előttem titkolódzása, amelyet aztán csak később tudtam magamnak megmagyarázni.

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre —

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
Fő-utca.

(Uri Casinó-épület)
TELEFON 520.

angol divatszabó-czég

☞ Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be. ☞

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműeket. — *Női costümök*, valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

Függetlenségi pártszervezkedés Tenkén.

Tenkéről jelentik: A tenkei választókerület függetlenségi pártja ma tartotta szervező gyűlését, amelyen Nadányi Károly központi elnök és Horthy Béla, a kerület képviselője jelen voltak. Elnökké Sebess Gyula, alelnökké dr. Veisz Adolf választott meg. Kossuthot táviratilag üdvözlötték.

A válság veszedelmei.

A bécsi »Zeit« című lapba gróf Batthyány Tivadar, »A magyar válság veszedelmei« címen cikket írt, amelyből közöljük a következőket:

A cikk kifejti, hogy a magyar képviselőházban lefolyt szavazás azt bizonyítja, hogy Tisza minden kétségbeesett kísérlete dacára sem tudja pártját galvanizálni és a koalált pártokat meggyöngíteni. A Ház határozatában kifejezett ítélet után ennek a kormánynak egy pillanatig sem szabadna tovább a helyén maradnia.

És mégis megmarad a Tisza-kormány, amely a törvénytelenül elrendelt választásokon Magyarországon eddig példátlan vereséget szenvedett. Marad és kormányoz vigan tovább. Adományoz méltóságokat és kitüntetések, osztogat kegyeket és nyugdíjakat és — mint általában beszélnek — messze kiható szerződéseket is köt, amelyek magas szubvenziókat és jelentős állami támogatást biztosítanak.

A politikai korrupciónak ez a taktikája, amelyet Ausztriában ép oly jól ismernek, mint Magyarországon, zavartalanul tovább folyik, noha a nemzet a választásoknál Tisza rendszere és pártja fölött pácztát tört.

A szövetkezett ellenzék e kormány és e párttal szemben, amely kiszolgált altiszteket vitt be a képviselőház tanácskozótermébe és minden brutalitásra készen volt, eddig nagy

elnézést tanusított és arra szoritkozott, hogy méltó módon megtorlást gyakoroljon. Ezért az érdem a koalíció vezéréi. Azonban a kedélyek forrongásban vannak, nemcsak a parlamentben, hanem a vidéken is és ha a megkezdett kísérletek a Körber receptje szerint való kormányzásra folytatódni fognak, hatalmas meglepetések várhatók.

Okos ember azonban nem hiheti, hogy az uralkodó még sokáig fogja a Tisza-kormányt hivatalában megtűrni. Ez a kabinet, mindentől eltekintve, arra sem alkalmas, hogy azokat a politikai kérdéseket, amelyek nemcsak Magyarországot, hanem Ausztriát és a külföldet is érintik, megoldja. Míg Tisza hivatalában van, nem lehet az Ausztriával való gazdasági viszonyt és a külfölddel kötendő kereskedelmi szerződések ügyét rendezni. Még a delegáció összeülése és ami a kritikus határidő közeledése miatt még fontosabb, a kvóta megállapítása sem lehetséges, mert a felelős kormány és a nélkülözhetlen parlamentáris kormány hiányoznak.

Gróf Tisza István fanatizmusa által Magyarországnak, a monarchiának és a dinasztának súlyos, többé jóvá nem tehető kárt okozott. Hogy minden össze ne omoljon, ennek a kormánynak lehető leghamarabb el kell hagynia a helyét és egy, a többségben gyökerező koalíciós kormánynak kell az ügyeket átvenni. A koalíciós kormány programja benfoglaltatik a feliratban.

Ez a program mérsékelt, lojális, őszinte és becsületes és biztosítja ennek az országgyűlésnek a tartamára egy a parlament munkaképességét, mint a rendezett politikai és parlamentáris viszonyokat. Végzetes lenne, ha ez az uralkodó hozzájárulását nem nyerné meg. Minden komoly politikus feladata a fél-abszolutisztikus kísérletektől óvni, mert minél tovább marad kormányon az inparlamentáris Tisza-kabinet, annál nehezebb lesz a magyar válság megoldása és mennél tovább húzódik a megoldás,

tisztán naptári okokból annál nehezebb lesz a kereskedelem-politikai kérdéseknek a monarchia mindkét részének megfelelő módon való megoldása. Mennél kedvezőtlenebb módon intézhetnek el Magyarországra nézve a gazdasági kérdések, annál több eredményt kell, hogy az ország hangulata lecsillapíttassék, katonai téren követelni.

A sztrájk.

A sztrájk ügyében tegnap már némi közeledés történt a befejezéshez. A józanabb munkások közül sokan belátták, hogy csak maguknak ártanak a további makacskodással s beálltak a munkába. A földmivelők egylete és az országos szakszervezet között tegnap tárgyalások voltak, amelyek szerint a földmivelő munkások szakszervezetének tagjai hajlandók az országos szakszervezet helyi csoportjába belépni, bizonyos fenntartásokkal. A megbeszélés szerint az orsz. szakszervezet megszünteti az eddigi magas 80 fillér tagsági díjakat és beállítja helyette a régi 40 filléres tagdíjakat; a földművelők szakszervezetének eddigi tagjai belépnek ugyan az országos szakszervezet helyi csoportjába, de saját csoportjukban továbbra is fenntartják autonómiájukat; végre a földműves szakszervezet eddig gyűlt vagyona nem lesz az orsz. szakszervezeté, hanem a meglevő vagyont a földműves szakszervezet volt tagjai maguk tovább kezelik.

A munkások egy másik csoportjánál tegnap tört ki a sztrájk. A cipész és csizmadia munkások tették le a szerszámot. Hét tagu küldöttség jelent meg Tamó György vezetésével Gerő Armin főkapitánynál s kijelentették, hogy beszüntetik a munkát s 40 százalékos béremelést, továbbá teljes vasárnapi szünetet követelnek. Gerő Armin főkapitány megmagyarázta a küldöttségnek, hogy követeléseiket szabályszerűen be kellett volna jelenteni. Hivatko-

Egy reggel — szokatlan időben — sokkal zordonabb arcuzattal jelent meg atyám szobám küszöbén.

— Elemér! — mondá — délután négykor indulunk Iródra, egy kedves emberem temetésére. Három napig leszünk távol, úgy készülj!

Megszoktam atyám rövid akaratnyilvánításait, de most megütődtem e nagyobb szabású utiterven; de engedelmeskedtem, mert tudtam, hogy atyám semmit sem tesz ok nélkül.

Délután négykor vasuton valánk Iród felé, hová másnap reggel érkezünk meg s azonnal fogadóba szállottunk.

Iród alföldi mezőváros, csinos fekvéssel s a gyászlobogók lengése jelzé, hogy közismert halott fekszik ravatalán.

Mindamellet meglepett atyám, amikor kevéssel megérkezésünk után tudtomra adta, hogy a község érdemes evangélikus lelkésze halt meg, és mi annak a temetésére jöttünk.

— Fiam — mondá atyám elborult arccal — tekinttel ez egyszer a valláskülönbségtől, tisztelettel végy részt a lelkész temetésén, mert atyád egykor sokat köszönhetett neki. Imádkozzál érte, legyen kegyelmes neki az Ur! — Ugy lesz, édes atyám! — válaszolám én — amint óhajta. Több felvilágosítást azonban nem kaptam tőle az öreg lelkész felől, bár egész nap, de különösen a gyászszertartás alatt gyötört a kíváncsiság.

A ravatalhoz közel húzódtunk meg atyámmal, aki egész temetés alatt kezébe temetett arcczal állott, míg ujjai között egy-egy köny-

csepp szivárgott elő. Én is sirtam, de nem a lelkész után, hanem mert atyám fájdalommal szeszszorult szívem.

A temetőből utolsóknak távozáunk, mert megvártuk a test elhantolását, aztán könnyel szemünkben otthagytuk a holtak csöndes birodalmát.

— Utolsó volt — mondá szeretteim közül. — De atyám! micsoda kötelék fűz bennünket az agg pásztorhoz? — kérdeztem én.

— A legszorosabb kötelékek egyike, ami a földön létezhetett!

— Hadd tudjam meg, — fogtam én kérrőre a dolgot — vagy ez ismét csak egy új titok családjunk rejtélyes labirintjában?

— Igen, Elemér, titok, amelyet megtudnod még nem szabad! Eljő majd az idő, amikor mindent megtudsz!

— De mikor lesz az? Vagy nem vagyok-e már elég érett, hogy komolyan gondolkozhassam az életről?!

— Nem, fiam, az idő még nincs itt!

— De mikor, atyám, mikor?! — kérdeztem szinte kétségbeesve.

— Majd, ha engem egyszer eltemetsz, akkor fogod magtudni családod történetét...! Megtántorodtam.

— Hogyan...? atyám halála legyen a perc, amely szemeimről leveszi a fátyolt...? Borzasztó!

— De, atyám, szánjon meg! Az élő Istenre kérem!

— Nem lehet fiam! Nem lehet! Lehetetlen!

— ... És egy könyvessepp gördült napbarnított arczára; aztán öszülő szakállán végig reszketve, le a földre hullott, ahol magába szivta azt a nagyon keserű cseppet az anyaföld...

* * *

Atyám a lelkész temetése után öt évvel öregebb lett. Szavát csak alattvalói, azok is csak szükség esetén hallották. Mi ketten ismét csak ritkán beszélgettünk. Homlokán a sötét felleg mind komorabb lett.

Zivatarverte agg csernek képzeltem őt, amely rég lehullatá leveleit, — az örömeiket, — már csak a bánat fagyöngye élőködött rajta a multak nem tudom milyen emlékein rágódva, emészve a törzset — kidöntéssel fenyegetve a fát.

Én pedig, mint a vénülő cser serdülő sarja az ő árnyékában tanulék edződni a viharokkal szemben. De vihar csak nem jött reám, az agg cser felfogá azt előlem; önmagát emészette csak hogy engemet megkiméljen.

— Lesznek még neked is borus napjaid — mondá néha — miért légy erőszakos boldogtalan?!

Mintha bizony így boldogságban usztunk volna...?!

Szeptemberben kispap lettem.

Szívemben a titkunk utáni vágy harczott a rémülettel, amely atyám halálakor meglependő volt. — Vágytam volna a bizonyosságot nyújtó perc után, ha nem lett volna oly végtelen nagy az ára: kihülése a szívnek, amelyhez egyedül

Férfi fehérneműek nagy választékban és méret szerint is a legyorsabban készíthetők 733. Egyedüli raktár valódi »HU-MA-IM« védjegyyel ellátott amerikai cipőkből.

Angol, Olasz és belföldi kalapok. Legnagyobb választékban megérkeztek

Róth M. utóda
c z é g n é l

zotta miniszteri rendeletre, amely szerint a darabszámra dolgozó munkás csak az átvett munka teljes befejezése után hagyhatja abban a munkát. Igyekezett rábeszélni őket, hogy hagyjanak fel a sztrájkjal, amely nagyon két élű fegyver s könnyen csalódhatnak.

A deputánsok azzal távoztak el, hogy a a főkapitány által kifejtetteket közlik megbizóikkal.

A földművelők szakegyletének tagjai tegnap este 8 órakor gyűlést tartottak a sztrájk ügyében, melyen a szociáldemokratapárt megbizottjaként Garbai Sándor jelent meg.

Garbai Sándor a gyűlés megnyitása után arra hívta fel a földművelőket, hogy lépjenek be az országos szakszervezetbe és ezzel meg fog szünni az áldástalan testvérharc. A munkások csak akkor tudnak valamit kivívni, ha egyesült erővel küzdenek a tőkével szemben. A földművelőknek szükségük van a szervezetbe való belépésre, mert pár száz ember ugysem tud csinálni semmit; a békére pedig szükség van, elsősorban is a munkások között.

Garbai után Dienes Mihály szólalt fel a földművelők nevében. Dienes beszédében kijelentette, hogy 1906-ig szó sem lehet a szervezetbe való belépésről, mert ők ragaszkodnak a kötött egyezményekhez; az pedig kizárja a gyakori ok nélküli sztrájkokat. Máskülönben is oly egyesületbe, melynek Ehrenfeld Adolf a vezetője, semmiképp sem léphetnek. A tagdíjak is nagyon magasak a szociálistáknál. Indítványozza, hogy ne csatlakozzanak az országos szakszervezethe. (Élénk helyeslés.)

Garbai Sándor a földmunkásokat a saját érdekükben hívja fel, hogy lépjenek a szakszervezetbe. A tagdíjakat a földművelőknek le fogják szállítani. Gyulai István a béke érdekében még azt sem bánná, ha Ehrenfeld vezetése alatt egyesülnének, de mivel látja, hogy a

többség ellene van a beolvadásnak, ő is a többséggel tart.

A gyűlés kimondotta, hogy nem lépnek be a szociálista szakszervezetbe s ezzel rendben szétoszlott a tömeg.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Apr. 29. Kath. Szabad Liczeum zárünnepélye (estély.)

* **A polgármesterek kongresszusa.** Még élénk emlékezetünkben van a magyarországi városok polgármestereinek a múlt évben Nagyváradon tartott országos értekezlete. A kongresszus nem csak ünneplésre való összejvetel volt, hanem hasznos tanácskozás a városok beléletére, közigazgatására, amelyen megvitattva lettek a városok közös bajai. Sajnos, hogy ezek a kormánykörökben nem találtak meghallgatásra. Évről-évre megismétlik a polgármesterek a kongresszust az ország más-más városában. Brolly Tivadar pozsonyi polgármester, a nagyvárad kongresszus elnöke, meghívta Nagyvárad városát, illetve annak polgármesterét az ez évi kongresszusra, amely folyó évi szeptember hó 11-én lesz *Pancsován*. Felkéri egyúttal az elnök Nagyvárad városát, hogy ha a kongresszuson tárgyalandó indítványt akar tenni, azt írásban ez évi július 1-ig küldje be az elnökséghez.

* **Ribillió egy vendéglőben.** Az ipartestületi házban levő Nemzeti szállóban vasárnap éjszaka Papp Cziczás Miklós, Kardos Gyula és Burczán Endre nagyobb szabású verekedést kezdtek néhány ott dorbézoló katonával. Az ittas kompánia tört, zuzott amit ért, mire azonban a rendőrség előhívott emberei előérkeztek, a társaság egyetértőleg megugrott.

* **A szociáldemokraták orsz. kongresszusa Nagyszalontán.** Az ujjászervezett

szociáldemokrata-párt vezetősége nagy akciózt fejt ki, hogy minél több híveket szerezzen Bihar megyében. Husvét ünnepén, ápril 23—26-án Nagyszalontán orsz. kongresszust tart, amelyre Csanády Kálmán szolgabíró megadta az engedélyt s erről Biharvármegye alispánját értesítette. Az orsz. kongresszusra a fővárosból több pártvezető utazik le Nagyszalontára.

* **Névváltoztatások.** Klein Izrael, Margit, Ernő és Ernesztin nagyvárad lakosok vezették nevüket «Kallós»-ra, Kohn Ede nagyvárad lakos pedig »Barta»-ra változtatta.

* **Szédelgő ügyvéd.** Egy magáról megfeledkezett szédelgő ügyvédre hívja fel Szatmármegye alispánja az ország összes törvényhatóságainak figyelmét. A szomorú értesítés szerint dr Szentkirályi Sándor ügyvéd ügyvédi gyakorlata helyett abból él, hogy országszerte rögtöni segélyeket kér Kányaháza község, mint illetőségi helye javára. A szatmári alispán kéri, hogy nevezett viláért sem segélyezzék, ellenben utasítsák ki az illető törvényhatóság területéről.

* **Kolerafészek a városban.** Két év óta éktelen büzt terjeszt az egész környéken a Vizvezeteki-utca végén lévő meredek partoldal, amelyet személtlerakodó helynek használnál a vasut. A városi főmérnök most vette észre ezt a közegészségügyi tekintetben is veszélyes visszaélést s jelentést tett a tanácsnak s kéri, hogy ezt ne engedje tovább, hanem utasítsa a M. Á. V. osztálymérnökségét, miszerint az összehalmozott kolerafészket hordassa el, különben az-ő költségre a város tisztítja meg az éktelen büztől a területet.

* **Fősvény milliomos.** A múlt héten történt, hogy egy fukarságról ismeretes háztulajdonos Budapest a Teréz-köruton elcsuszott és pedig oly szerencsétlenül, hogy esés közben kificcamodott a lába s képtelen volt fölkelni. A járókelők segítségére sietek és a szomszédos kávéházból orvost hívtak, a ki a háztulajdonost az első segélyben részesítette. Másnap az orvos egy 10 koronáról szóló számlát küldött a betegnek, aki azonban kijelentette, hogy nem fizet

fűzött még földi érzelem, — a legtisztább mind között: a gyermeki szeretet.

A papnöveldeből ostromolni kezdtem atyámat soraimmal.

A válasz mindig egy volt.

Nem lehet, Elemérem, még nem lehet!...

Nem lehetett felszenteltetésem után, nem, lelkipásztorkodásom első éveiben...

Atyám aggastyán lett, az élet mély barázdákat szántott nemes vonásai közé nemes arczára s szívének gondteli sulyos terhe vállaira is ránehezedett.

Meggörnyedve járt szegény...

A rémes perc, éreztem, közel vagyok.

Halálos ágyán vigasztalnom mily nehéz volt őt — nem írom le — hisz eltanulnátok tőlem, pedig ezt a gyermeki szívnek úgy kell önön tengeréből ajkaira erőszakolnia!

De, hogy egy egyedülálló gyermeknek mily rettenetes dolog haldokló atyja előtt édessé tenni a halált, az őt árvaságra kárhóztató, nyomorult halált: nyugodtá tenni a haldoklót — az atyát, önönszived zajgó hullámaiból szeretettel felszínre hozott édeskés, biztató gyöngyszavakkal: ezt csak a gyermeki szeretettel párosult lelkipásztori kötelesség tudata teheti...

Atyám meghalt, — a borzasztó perc elröpült s kezemben hagyta atyám lepecsételt kéziratát.

Felbontottam.

II.

Fiam, Elemér, mikor e sorokat olvasod, atyád szíve már ott porladozik a föld kebelén, ahová élete folyton visszasírt...

Családod utolsó sarja te vagy még, Elemér; férfi avagy nő rokonod nincs neked, legalább a haza e táján nincs, ahová a sors balkeze dobá évekkel ezelőtt atyádat, gyermekével, veled együtt. A dombos felvidék vala házad s kies szülővárosod innen messze van.

De halld a történetet.

* * *

Boldog egyszerűségben élt az iródi evangélikus lelkész, Szabolcsi Tivadar, nejevel. — Leánygyermekük, Irén volt legfőbb boldogságuk, akit az evangélium tiszta szellemében felnevelni és boldogítani: volt a szülői gondosság féltve őrzött s ápolott minden érzete.

Szép volt Irén, mint a hasadó hajnal reggeli pirkadáskor; jó, mint az égi angyal. De — hisz tudod fiam — a boldogság csak mostoha gyermeke e földi létnek, nem sejteted, mikor emeli fel read kezét, hogy lesujtva, örökre eltűnjék előled, mint a játékoskedvű lidérczfény.

Eltűnt a lelkészlelkéből is egyszer a boldogság. A kisváros — Iród — egyik hivatalnok szerezemre gyult Irénke iránt, bár házasságra gondolni se mert, amennyiben ő római

vallású volt s az öreg lelkész semmi áron sem akarta leányát egy papistához adni.

De a szerelem, nem azért szerelem, hogy vak ne legyen. Igen, vak, mert Irénke viszontszerelmével ajándékozta meg Kálmánt s ennek házasságukról szőtt titkos gondolatait magáévá tette, amelyeket minden áron keresztül akart vinni, még evangélikus hite megtagadásával is.

Hitét ugyan nem tagadta meg, de a szelid Irénkében felébredt az Irén, a mindenre kész harcias amazonleány, a szerelmes kedves.

Husz éves volt akkor (elképzelheted, a kisvárosi botrányt) amidőn Irénnek egy reggel hült helyét találták a lelkész-lakban.

Elment messzire, az ország másik részére, elvitte magával Kálmán.

Fenyvesvölgyön keltek egybe s ott kezdtek új életet a réginek romjain...

Az öreg Szabolcsi fájdalommal leírhatatlan vala. — A tékozló leány elvitte atyai örökségét, a csöndes házi békét, amely életét őrangyala volt a kis hajléknak.

Ha követ dobsz a víz sima tükörére: elmerül a kő és szélesen felzavarja a víz tükörét; nemcsak, de még a mélységben is kavardást idéz elő. Többé nem lesz kristálytisza a víz, mert tenekén a durva kődarab örökre ott marad s folyton szennyezi a vizet.

A lelkész szívében is beforrhatlan sebet

A ki nem látja, nem hiszi! A ki megnézi, **elámul** azon a csodálatos sok szép tavaszi ujdonságon, melyek Hegedüs Armin Magyar Divatcsarnokába beérkeztek. Különös figyelmet érdemelnek ezek a **sok szép kész blousok**, melyeknek eredeti modelljei direkte Párizsból jöttek. *Új szép és divatos blouse-kelmék, divatlap szerint díszek nagy választékban. Az árak pedig felülmulhatatlanul olcsók.* Tisztelettel: **Hegedüs Armin** Szent László-tér Fekete Sas szálloda kapuja mellett

egy fillért sem, mert ha nem jön az orvos, akkor eljöttek volna a mentők, akik díjtalanul végezték volna el emberbaráti kötelességüket. Az orvost nem elégitette ki ez a válasz, hanem tiz korona erejéig beperelte most a háztulajdonost, akinek vagyona meghaladja a két millió koronát.

*** Czukergyár Biharmegyében.** Már évekkkel ezelőtt megpendítették Nagyváradon egy a megyében felállítandó czukergyár létesítésének eszméjét, amely gyárnak a nyers anyagot, a czukorrépat Biharmegye birtokosai, gazdái szolgáltatnák. Az eszme most már mint értesülünk, annyira megérett, hogy az előkészítő bizottság tagjai *Telegdi József, Papp Imre, Kugler Albert, dr. Sarkadi Lajos* és dr. *Várady Zsigmond* április hó 30-án délelőtt 10 órára értekezletet hívtak egybe a Kereskedelmi és Ipar-kamara tanácstermébe. A létesítendő czukergyár főmozgatója egy bécsi szakember, ki szintén jelen lesz az értekezleten. Ő maga az alaptőke kétharmadát helyezte kilátásba a maga részéről, ha a gazdaközönség biztosítja az alaptőke harmadik harmadát és a szükséges 8—10.000 kat. hold répatermelést hat éven át.

*** Léprekerült tolvaj.** Papp Juliánna tegnap délelőtt a zöldséges piacon bevásárolt és hirtelen észre, hogy idegen kéz nyult zsebkönyvébe. Megkapván az idegen zseket, ennek tulajdonosa Freinkl Ignác notórius és mindörökké kitiltott zsebtolvaj látva, hogy kelepcebe került, hirtelen felajánlott neki 9 korona 48 fillért, csak hogy szabadulhasson. Papp Juliánna azonban, minthogy 13 koronát lopott ki zsebéből a zsebmetsző, nem volt hajlandó az alkura, hanem rendőrnök adta át Freinkl urat, kit lezártak.

*** Öngyilkos parasztagazda.** Sági Sándor jómódu darvasi parasztagazda tegnap délelőtt agyonlőtte magát. Tettét mire észrevették, már halott volt. Az elhalt leányához levelet intézett, melyben gyógyíthatatlan betegségét említi fel öngyilkosságá okául.

*** Szíven szurta magát.** Borzalmas módon vetett véget életének tegnap, hétfőn délelőtt *Orbán Imre* berettyó-ujfalui vendég-

lős. Egy élesre fent és kihegyezett konyhakéssel szíven szurta magát s azonnal meghalt. Az 53 éves öngyilkos elég jó vagyoni viszonyok között élt s gyógyíthatatlan bétegsége keserítette el annyira, hogy öngyilkos lett.

*** Megégett kisleány.** Élesdről jelenti tudósítónk, hogy *Horváth József* odaváló gazda 4 éves Vilma nevű leánykája, míg szülői gazdasággal voltak elfoglalva, a szobában egy gyertyával játszás közben meggyújtotta ruháját és összeégett. A szerencsétlenséget a szülők már csak akkor vették észre, mikor már gyermekük halott volt. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a szvencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

*** Vizáradás Hunyadmegyében.** A hirtelen beállott esőzések következtében a Hunyadvármegyében huzódó folyók és patakok annyira megdagadtak, hogy árvizvel fenyegetnek. Éppen most jelentik a hatóságnak, hogy *Alvaczán* a felsőmagyarországi bányatársulat kazanesd bányájába a víz behatolt és a tárnát egy méter magasságban elöntötte. Ennek következtében a bányászat szünetel. Az *Alvaca*—kazanesdi iparvasutat több helyen, a *Marosillye*—lugosi vasut töltését *Hunyad-Dobra* határában több helyen átszakította az ár. Ugy az iparvasut, mint a h. é. vasut forgalmát be kellett szüntetni.

*** Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő számokat húzták ki — nyere-ményynyel:

200.000 koronát nyert: 45544.
20.000 koronát nyert: 73378.
10.000 koronát nyertek: 9922 49967.
5000 koronát nyertek: 12451 75160
95882.

2000 koronát nyertek: 1651 7475 11337
11341 13266 16193 17420 19068 19843 20768
26892 28111 28868 29140 32337 50691 54158
54842 61864 63138 64537 70403 76611 76869
80493 101427 101980.

1000 koronát nyertek: 2923 4543 6530
10541 10745 12737 14488 17458 20467 21177
21699 22765 22973 24394 25979 24394 25979
31557 35946 38453 46204 53355 53588 55145
51451 62060 65920 70906 76476 77054 77929

84228 82509 83586 85136 90447 82090 94286
97258 97599 104284 106774 149212.

500 koronát nyertek: 447 3019 3148
4735 5638 7056 8516 12331 14411 16517
16990 18457 18739 2128 22724 23284 24626
29702 29862 32906 33294 33969 34552 34816
35454 36504 37066 37305 37897 38844 39999
40192 41968 42303 45408 4980 52241 54080
55476 59731 60420 69773 61371 57047 68547
71228 72308 76059 77422 79378 80239 80558
80779 95991 87661 87708 90237 90710 96965
97701 100539 106237 108577.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

*** Veszett eb Szakadaton.** A meleg idő még be sem köszöntött, már is több községből veszett ebek garázdálkozásáról értesülünk. Legutóbb Szakadát községben csinált nagy ribilliót a napokban egy kóbor veszett kutya garázdálkodása. Szerencsére azonban embert nem támadott meg, mert csakhamar észrevették és agyonverték, a község kutyáit azonban összemarta. A hatóság az ebekre 40 napi zárlatot rendelt el.

Pannonia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Husvéti ünnepekre divatos árú *olcsó beszerzésre* ajánljuk a **Fábr Testvérek kereszény áruházát** felkeresni, bővebb felvilágosítást a cég mai hirdetése nyújt.

x **Mulató a Szabó vendéglőben.** Szűcs Laczi kitünő daltársulata, nap-nap mellett igen érdekes és változatos műsorral mulattatja a nagyszámu közönséget, mely esténként megtölti a vendéglő helyiségét. Előadásra kerülnek legújabb: gyönyörű dalbokréták, ve-

ejtett a botrány, amelynek okozója épen leánya, az egykor rajongással övezett Irén volt.

A botrány még csak hagyján lett volna, de az apai szív fájdalmára silány vigasztalást is alig találhatott, kutatta légyen bár végtől-végig a bibliát is talán.

Ha gyermekem esik a seb, a fejlődő természet mihamar beheggeszti azt, de a férfi sebe soha be nem simul. Legyen bár az a testén vagy lelkén ütött.

Nagy vigasztalásra szorult a tisztes jellemű Szabolcsi.

Vigasztalgatta tehát segédlelkésze, Fliesz, aki is szívében egykor oly bájosan elszötte a boldogság szálait, amelyet Irénkével remélt frigyé varázsoland számára.

De mint tudhatott vigasztalni egy bánatos apai szívet az evangélikus segédlelkész, amikor lelkét hasonló fájdalom kigyója mardosta, alig foghatom meg.

De hogy az öreg lelkész az ő szavain meg nem vigasztalódott: értem, mert hisz a megölt szeretet ugyanegy volt mindkettőjüknél. Csak hogy Szabolcsinál az apa, Fliesznél a szerelmes kedves kedves szívében őriztetett vala.

Két kinos év folyt le.

A lelkészlak szomorú lakóinak fájdalom nem csökkent az idő multával, hanem elfásultak ott a szívek s az Irén távozása által ütött seb egy természetüvé lett lényükkel — úgy érezték.

Fliesz lemondott a nősülséről, agglegény akart maradni.

— Nem tudom visszahazudni ajkaimra többé szívem egykori rajongó érzetét, hogy azokkal egy másik leány szerelmét kiedsjem magamnak.

Irén nincs többé, számomra elveszett! Szerelmem félbemaradt, nem ujitom fel többé soha... soha...!

*

Addig fenyvesvölgyön az élet és halál küzdött a menekültek hajlékában. Kálmán őszi esőben meghűtötte magát, tüdőgyulladásban gyötrődött, Irénke pedig, — a tékozló — anya lett s azon a héten hozta világra gyermekét, amelyen elragadta tőle az Ég Kálmánt.

A haldokló apa éppen csak hogy gyermeke

első mosolyát láthatta, azután lehunyta szemét örökre. Halála előtt még megígértette Irénnek, hogy gyermeküket — Elemért, a katolikus vallásban nevelteti.

Lénárd Kálmán kimult s a gyermek, Lénárd Elemér, te vagy, Elemérem!

Most, amikor már testem a sir ölén pihen, ez ünnepélyes percekben felfedem előtted édesem, hogy én nem vagyok neked atyád! s anyád nem a te születésedkor halt meg, amint eddig hitegettelek.

Mint elmondám: anyád Irén vala, atyád Kálmán.

Hol van hát anyád? Hogy kerültem én közeledbe? — kérdezed.

Ezt fogom még elmondani.

Világosan állhat előtted, hogy az evangélikus lelkész, akinek temetésén évekkkel ezelőtt jelen voltunk Iródon — Irénnek atyja, neked nagyatyád volt.

Miért titkoltam ezt el előtted?

Nem volt lelkieróm...

(Vége köv.)

Uj modern férfi szabó-üzlet Nagyvárad, Színház-u. (Dr Adorján-ház.)

A tavaszi és nyári idényre ajánlom a legdivatosabb, finom hazai-, angol-, francia-, skót-, Hemszon-kelmékből felszerelt **dús raktáromat,** hol a legmagasabb igényeknek megfelelő, mindenkor a legutolsó divat szerint, a legszebb kivitelben készült **divatos szabásu uri öltönyöket** valamint mindentéle sport- és *Livré-öltözeteket* a legújabb angol szabással állítok elő. Elvem a jó munka és pontos kiszolgálás, jutányos árak mellett kiváló tisztelettel: **Harmathy István, férfi-szabó.** A nálam készült ruhákat **díjmentesen vasalom.** A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam

gyeskarok, valamint a kiadó szoba kitűnő bohózat, azonkívül magán és pár jelenetek. Az új és régi attrakciók felléptével, f. hó 17-én hétfőn este Szücsné Ilonka szubrett énekesnő, utalomjátéka lesz, teljesen új műsorral, melyre előre is felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét és becses támogatását.

Nem gyárilag készített cipők, hanem elsőrangú cipészek által beszerzett kézimunka, továbbá legújabb divatu férfi

kalapok, fehérneműk,

nyakkenők

és mindennemű

uri divatezikek

legolcsóbb árak mellett csakis

REICHARD-áruháza

ezégnél

Fő-utcán, szerezhetők be.

Telefon: 207. sz.

Vidékre árjegyzék is küldetik.

x Álandó táncintézet. Antalfiné folyó hó 29-én fejezi be a két óra hirdetett tánc-tanítást és május hó 1-től újabb két óra terjedő tánc-tanítási kurzust nyit, melyre a t. szülők becses figyelmét felhívjuk. A tanítás 6-tól 8-ig gyermekeknek; 8-tól 10-ig a felnőtteknek. A tandíj az egészen kezdőknek a teljes két óra 14 korona, a haladóknak — 10 korona. A beiratások Szilágyi Dezső utca 11. szám alatt eszközölhetők. D. e. 10 órától, d. u. 5 óráig. 1130.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

A nagyváradai Kossuth-szobor.

A nagyváradai Kossuth Lajos-szobor gyűjtő és végrehajtó bizottsága a szobor-alapra beérkezett adományokról V. kimutatását a következőkben teszi közzé:

481. számú iv. Gyűjtő: *Vovesz* Ferencz Nagyvárad. *Wovesz* Ferencz 2, *Papp* György 1, *Diószegi* Albert 1, *Barany* Bálint 1, *Sándor* József 1, *Egresi* Zsigmond 1, *Lindenmájer* Márton 1, *Vasgyuró* János 1, *Mészáros* Mihály 1.10, *Fülöp* Lajos 1, *Bánfi* Ignác 1, *Dobes* György 1, *Estók* András 1, *Sülle* Lajos 1, *Sutya* Gyula 1, *Becze* József —.60, *Csillag* Bálint —.40, *Szöke* Tógyer —.30, *Varga* József —.50, *Rogszán* János —.30, *Kovács* Gusztáv —.20, *Sándor* Tógyer —.20, *Kerekszegi* Sándor —.50, *Onne* József —.50 korona, *Gulás* Sándor, *Csalm* Ferencz, *Szabó* József, *Sarkadi* József, *Abrucza* Ferencz, *Orbán* Mihály, *Karácsony* Sándor, *Székely* Gyula, *Széles* János, *Alexik* János, *Szentpéteri* Gábor 40—40 fillér, *Veres* György 60, *Balog* Mihály 60, *Varga* Márton, *Balog* János, *Drémer* Dezső, *Kecskés* János 20—20 fillér, *Szabó* János 1. Összesen 27 korona.

482. számú iv. Gyűjtő: dr. *Nagy* Géza Nagyvárad. Dr. *Nagy* Géza, *Mirulan* Imre, *Baranyi* Zsigmond 5—5 korona, *Baróthi* Pál 2 korona, *Váci* János 1 kor. 10 fillér, *Gálhi* Bálint, *Dobák* György, *Vámosy* Mihály, ifj. *Módy* István, *Horváth* József, *Hanzély* Lajos, *Bondray*

László, *Gersa* András, *Széles* György, *Oláh* Lajos, *Bagosi* Imre, *Bancsik* József, *Oláh* István, *Pető* Sándor, *Farkas* József, *Bódisz* Gyula, *Tóth* Zsigmond, *Czencz* József, *Szepesi* Ferencz, B. *Tóth* Sándor, *Lupó* Illés, *Szép* István 1—1 korona, *Földi* István, *Mille* Lajos, *Szabó* Lajos, *Balog* Lajos, *Gitye* János, *Duró* János, *Pető* Ambrus 60—60 korona, *Hugó* Frigyes, *Garcz* Izidor, *Bagi* Sándor, *Elek* Antal, *Veres* Sándor, *Nagy* András, *Győri* József 50—50 fillér, *Horváth* Imre, *Bódisz* Imre, *Nagy* Bertalan, *Zsugjó* György 40—40 fillér, *Kovács* Gyula 30 fillér, *Gerda* Sándor, *Kolos* Károly 20—20 fillér, *Molnár* Sándor, *Domány* Sándor, *Varga* Lajos, *Vad* Ferencz 1—1 korona, *Berkán* Demeter, *Kertész* János, *Pozsár* Sándor 60—60 fillér. Összesen 55 kor. 90 fillér.

519. számú iv. Gyűjtő: *Rádl* Ödön Nagyvárad. *Rádl* Ödön 20.— Összesen 20 kor.

534. számú iv. Gyűjtő: *Szmrecsányi* Pál Nagyvárad. Dr. *Szmrecsányi* Pál 500 kor. Összesen 500 kor.

I.—IV. kimutatás főösszege: 3928 kor. 35 fill.

V. „ „ „ 1102 „ 14 „

ehez hozzá jön még *Somogyi* Károly színigazgató adománya 1000 „ — „

valamint dr. *Adorján* Emil 486. sz. ívén befolytszini-előadási felülfizetések össz-

szége 130 „ — „

Összesen: 1660 „ 49 „

A Kossuth-szobor gyűjtő és végrehajtó bizottsága köszönetet mond a hazafias adományokért.

Egyszersmint kéri azon gyűjtőket, akik az ivet még nem küldték be, hogy azokat és a gyűjtött összegeket a bizottsághoz mielőbb eljuttatni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1905. április hó 15-én.

Dr. Adorján Emil
hiz. elnök.

IRODALOM.

Az Orvos-egylet évkönyve.

A Biharmegyei orvos, gyógyszerész- és természettudományi-egylet 1903—4. évi működését tárja elénk az egyletnek legjobb évkönyve. *Baróthy* Akos, *Edelmann* Menyhért, *Erdős* Adolf, *Erényi* Jenő, *Fráter* Imre, *Gerő* Sándor, *Grósz* Menyhért, *Horváth* Béla, *Fulier* Vilmos, *Konrád* Béla, *Konrád* Márk, *Rácz* Miksa, *Rácz* Ödön, *Révész* Vilmos, *Schiff* Ernő és *Waldmann* Béla előadásait s a szaküléseken lefolyt tudományos vitákat tartalmazza az évkönyv, mely első sorban ugyan a szakembereket érdekli, de a komoly tudományok kedvelői sok érdekes dolgot találhatnak benne. Az évkönyv, mely külön lenyomat az Orvosi hetilapból, a pesti Lloyd-társulat könyvnyomdájában jelent meg, s az egyleti tagok ingyen kapják.

Zászlónk. Rövidesen harmadik évét betöltő egyetlen igaz, hazafias, tudományos és vallásos szellemben nevelő keresztény ifjusági lapunknak a **Zászlónk**-nak áprilisi száma már megjelent ifjak és felnőttek igaz öröme. Gyönyörű tartalommal rukkolt ki a Zászlónk Husvét ünnepére. Ünnepi vers nyitja meg a közlemények sorát, majd váltakozva a tudományos és szórakoztató olvasmányok, apróságok egész légiója vonul fel szebbnél-szebb képekkel illusztrálva. Nem tudjuk eléggé melegen ajánlani a nevezett ifjusági lapot a szülők, a tanárok figyelmébe, mely a nevelés tényezője. Előfizetési ára egész évre csak 2 korona, megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest VII. Damjanich-utca 50 szám.

A magánhivatalnok, a nagyvárad magán tisztviselőik és keresk. alkalmazottak lapjának április 15-iki száma is élénk tartalommal jelent meg. A magánhivatalnok legújabb száma 12 oldal. Tartalma a következő: Programunk. Ébredés. A magyar szaksajtóról írta: *Székely* Izsó. Extra muros, (levél a szerkesztőhöz) írta:

Erdős Zsigmond. *Munkaidő* szabályozása írta: *Gelléri* Adolf. *Hirek*. — *Krónika*. — *Egyesületi élet*. — *Vitaesték*. — *Állásközvetítés*. — *Jog-esetek*. — *Szerkesztői üzenetek*. — *Nyilttér*.

SZINHÁZ.

Bucsuzások vasárnap.

Délután is, este is bucsuzókat ünnepelt a közönség; egyuttal pedig elítélte a kapkodásnak azt a rendszerét, mely éppen a legkedveltebb művészek nagy részétől fosztja meg a társulatot.

Délután *Klenovits*nak volt az *Elnémult* harangokban utolsó fellépte. Igen kellemes, férfias organuma sokkal több sikert biztosított volna számára, ha több fellépéssel nagyobb önállóságra tehet szert. Persze, a kevés szerep nem is sok babért vivott ki. Kivétel volt *To-dorescu* szerepe, a melyben tegnap is fényes és zajos sikert aratott. A darabon az a változás történt, hogy *Benkő* pompás szerepét *Verő* Janka akarta eljátszani s megértette velünk, milyen nagy veszteség volt *Benkő* Jolán távozása.

Este *Horváth* Kálmán bucsuját minden primadonna megirigyelhette. A mint kilépett, perczeleg zugott a taps. A zsinórpaddláról pedig leereszkedett először . . . egy rózsaszál, egyetlen egy gyönyörű (A művész ezóta kutatja a rózsaszál küldőjét, de a pompás ötlet gazdáját, *Horváth* érthető sajnálatára, homály fedi.) Jött aztán a szebbnél szebb koszorúk, virágok egész sorozata. Az előadás közben is egyre megújultak a tüntetések, elnyomva a legerősebb zenét is. — *Horváth* rá is szolgált erre a tüntetésre. Pompás játéka, kellemes hangja éppen a *János* vitéz címszerepében aratta legszebb sikerét. Tehetsége erősen fejlődik most is. Távozása pótolhatlan veszteség s reméljük, rövid idő múlva a bucsuzás helyett vizionlátás lesz.

Hasonlóan pótolhatlan *Vlassák* Vilma. Gyönyörű hangja, nagy tudása párját ritkítja. Újabb játéka is erősen fejlődött s éppen mikor ez az egyetlen kis fogyatéknél eltűnőben volna, akkor kell távoznia. Kár, határozott kár érte; az egész közönség szokatlan nagyrabecülése és szeretete kíséri el. A vasárnap kapott virágok hozzák őt is mihamarább körünkbe.

Békefi kitűnő tenor hangját is őszintén sajnálja mindenki. Operában, operettben egyaránt kivált s még bizonyosul szép karriert fog csinálni. Kár, hogy másutt.

A tegnapi *János* vitéz előadás volt talán a szezon legsikerültebb estéje.

EGYESÜLETEK.

A 48-as honvédegylet közgyűlése.

A nagyvárad városi és biharmegyei 1848—49-es honvéd egylet ez évi közgyűlésére határnapul 1905. évi április hó 24-ik napjának d. e. is óráját Biharvármegye székháza kisebb tanács termében kitűzöm; melyre az egyleti tagokat ezennel meghívom. Biharvármegyei községi és közigazgató urakat felkérem, hogy községükben illetve a közigazgató területén lakó egyleti tagokat erről értesíteni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1905. évi április hó 16-án. *Amant* Béla egyleti alelnök.

Ifjusági-kör a Réten. Nagyvárad egyik fejlődő része, a Rét városrészben az ifjusági egyesületet létesített «Nagyvárad-Réti ifjak köre» czímen. A kör védnöke *Hann* Lajos tekintélyes építő iparos, míg a kör ideiglenes

elnöke Gábor Gyula. Az alapszabályokat a jóváhagyás kieszközölése céljából beterveztették Nagyvárad város polgármesteri hivatalához.

Igazságszolgáltatás.

Végrehajtás a rozsnyói püspök ellen.

A rendkívül eladósodott Ivánkovics József rozsnyói püspöknek javadalmára elrendelték a zárlatot és ezt a hivatalos lapban is publikálták. Ekkor a főpap ingóságai ellen a magánhitelezők végrehajtást kértek és a törvényszék a biztosítási végrehajtás foganatosítását el is rendelte.

A budapesti királyi ítélőtábla most az elsőbíróság végzését megváltoztatva, a biztosítási végrehajtást megsemmisítette a következő érdekes indokolással:

A törvény ő felségének, mint az egyház legfelsőbb kegyurának azt a jogot biztosítja, hogy a főpapi egyházak birtokosainak jövedelmét bizonyos meghatározott esetekben zár alá veheti. Ő felsége ezen jogát felelős minisztériuma útján gyakorolván, bizonyos az, hogy a rozsnyói püspökségi javadalom zár alá vételét elrendelő legfelső elhatározás alapján elrendelt zárlat foganatosításának módját a válás és közoktatásügyi miniszter állapítja meg. A miniszter rendelkezése pedig így szól, hogy aszerint a főpap ingóságaira a javadalmi törzsvagyont, az ingyen visszamaradó felszerelés s egyéb értékek elkülönítéséig, a püspök magánhitelezői részéről végrehajtás nem vezethető.

Rabló gyermekek. Érdekes ügygel foglalkozott tegnap a nagyvárad esküdtbíró-ság. Gottlieb Ferencz és Györfi Gyula 2 kis 14 éves fiú mult évi január 13 án a Széchenyi szálloda előtt reá támadtak egy 12 éves kis fiura Seress Nagy Lajosra s annak egész vagyonát 1 koronát, elrabolták. Mindkét fiú megszökött, Györfi Gyulát azonban megtalálták s így egyedül ő került tegnap a vádlott gyanánt az esküdt bíróság elé. A kis vádlott visszavonta a vizsgálat alatt tett beismerését s minden bajt a megszökött Gottlieb Ferencz nyakába varrt. Gáthy Bálint vádbeszédében lopás vétsége miatt kérte vádlott megbüntetését, míg dr Löwy Mór helyettese Kaufman Gyula hatásos és lendületes védőbeszédében azt fejtegette, hogy vádlott ellen nincs bizonyítok, különben is a vádlott fiatal koránál fogva cselekménye következményeit be nem láthatta s ez alapon felmentést kért. Az esküdtszék vádlottat felmentette s ennek folytán a törvényszék szabadlábra helyezte. — Az ítélet jogerős.

Pör az államvasut ellen. Jármái Ferencz a miskolci pályaudvaron mint kocsitolló volt alkalmazva. Szolgálat teljesítés közben, a mint a vasuti kocsi lépcsőjére felhágott, az letört alatta. Jármái a kerekek közé esett, a kerekek mindkét lábát elszakították, minek következtében még ugyanazon hónapban meghalt és beteges öreg édesanyja benne egyetlen életfentartóját vesztette el. A magyar királyi államvasutak igazgatósága azután egy 400 koronáról kiállított utalványt küldött az özvegynek, a ki a pénznek nagy szegénységében rendkívül megörült, mikor azonban jóval később a pénz elfogyott, és az özvegy minden jövedelmi forrás híján volt, ügyvédhez fordult akinek tanácsára aztán pört indított és kérte a bíróságot, kötelezze az államvasutak igazgatóságát, hogy a 400 korona beszámításával neki élte fogytát 480 koronát fizessen évenként. Az özvegyet azonban most a legfelső bíróság is elutasította keresetével, mert a kártérítési követelését elkésve akarta érvényesíteni.

NYILTTÉR.

Dr. Schwartz Illés

nő- és gyermekorvos,

RENDEL: d. e. 8—9-ig
d. u. 2—4-ig

Kossuth Lajos-utca

(Mezey-ház)

TÁVIRATOK.

Bánffy mandátumai.

Budapest április 17. (Saját tud. táv.) A »Magyarország« biztos forrásból arról értesült, hogy báró Bánffy Dezső a szegedi mandátumáról le fog mondani és a pápai kerületét tartja meg.

Beniczky nyugalmazott főispán a királynál.

Bécs, április 17. (Saját tud. táv.) Ő Felsége a mai általános kihallgatáson Beniczky Ferencz főispánt fogadta.

A reformakció.

Pétervár, április 17. (Pétervári távirati ügynökség.) Egy czári rendelet megbizsa az irkuczki kormányzót, Mutajszov grótot, hogy tegyen előterjesztést a szemsztvonak az alája rendelt területen való felállítását illetőleg, terjessze a tervezetet a belügyminiszter elé, aki a továbbiak iránt intézkedni fog.

Az angol király utazása.

Alrir, április 17. A polgári és katonai hatóságok fejei és a kormányzó a Viktória and Albert yachtra mentek az angol királyi pár üdvözlésére. Az angol király erre partraszállott és a kormánypalotába ment. A királynak a kormányzóval folytatott beszélgetése egy negyed óráig tartott. 5 órakor a király a közönség lelkes üdvözlése között visszatért a yachtra.

Elhunyt birodalmi törvényszéki elnök.

Lipcese, április 17. Gutbrod valóságos titkos tanácsos, a birodalmi törvényszék elnöke ma réggel meghalt.

A háboru.

London, április 17. A Daily Telegraph jelenti Tokióból: A japán sajtó buzdítja a külügyminisztert, hogy az angol-japán szövetség ügyét tartsa szem előtt, hogy fenntartsa azt az egyezséget, mely egy a két félre, mint az egész világra előnyös. A lapok kifejezik azt a meggyőződésüket, hogy az angol kabinetnek semmiféle változása sem hathat az angol-japán szövetségre. A Jiisunpo nevű lap Chamberlain beszéde után a védő- és dacszövetség megkötését kedvezőnek tartja.

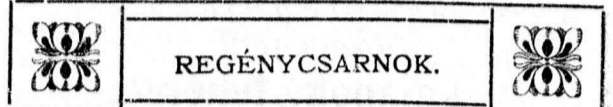
Pétervár, április 17. Liuevics tábornok jelenti táviratilag a czárnak, hogy megtekintette az 5. és 6. szibériai, valamint a 7. és 10. hadtest hadállását és a csapatokat kitűnő álla-

potban találta. A nemrég Oroszországból érkezett csapatokat is legjobb állapotban találta.

Rosdetvenszky megváltoztatta utirányát.

Budapest, április 17. (Saját tud. táv.) Londonból jelenti, hogy Rosdesztvenszky tábornok megváltoztatta utirányát s így a tegnapi várt óriási tengeri ütközet elmaradt.

Togo admirális dróttalan távirat útján értesül Rosdesztvenszky flottájának minden mozdulatáról.

PENELOP.

Angol regény.

S a Montgomery Mari élete nem volt többé üres, nem volt többé teher. Fergusson jóslata teljesült; másokon segítve: magával tett jót.

De Fergusson maga is megtestesíteni igyekezett ezt az elméletet. Igyekezett elhitetni magával, hogy nem gondol többé Nellire, hogy szíve nem ver sebesebben, midőn Kenneth Nellitől levelet kap, hogy még arra sem kíváncsi, mi van abban a levélben, arra sem, mit ír ő róla s milyenek a keze vonásai, sőt nem gondol többé a cottagera sem, melynek rózsás ablakából a Nelli mosolygó szeme lesi az ő hazajöttét.

— Fergusson doktor — szólította meg egyik este Kenneth, a mint a verandában ülve mélézött a holdvilágnál — min szomorkodik?

— Szomorúak látszom?

— Igen, már jó ideje figyelek önre, és nagyon szomorúnak találom.

Aliczk nem szólt egy darabig, de aztán a Kenneth vállára téve kezét, ezt kérdezte:

— Kenneth, megmondjam, mi ennek az oka?

— Azt hiszem, tudom is. Nem haragszik meg, ha én mondom meg?

— Nem. Mért haragudnám?

— Én úgy gondolom, hogy ön szerelmes Nelibe, Nelli pedig nem szereti önt.

No lássa, hogy megharagudott, olyat szorított a vállamon, szinte sajos.

— Nem, Kenneth, nem haragszom. De ha már ennyit tudsz, vajjon nem tudnád-e azt is miért utasította vissza Neli szerelmemet?

— Csak gyanitom. De különben sincs jogom a Neli titkát felfedeznem. Azután meg tévedhetek is.

— Nem, fiam, igazad van. Neli sohasem lehet az enyém. Kenneth, te még csak gyerekember vagy — s én úgy beszéllek veled, mint egy tapasztalt férfival. Boldognak mondhatod magadat, ha sohasem kell azt érezned, mint a mit most én érzek.

Kenneth, felemelte sovány arcát s komoly, nagy szemével merően nézett barátjára.

— Idővel majd csak leküzdí ezt az érzelmet s újra szeretni fog. Sokat olvastam már az ilyen dolgokról,

— Kenneth, a miről az ember olvas, ritkán történik meg az életben. És most, édes fiam, térjünk át más tárgyra. Te, meg a holdvilág összefogva, bolonddá tettetek ma este.

XI.

Chartes kastély felséges látványt nyújtott. A százados vén fák zöld zászlókként lehajló ágai, a szellő által lebegtetve, szeszélyes árnyakat vetettek a földre s a nyári ég alatt erdőberek teljes szimpompájukban állottak.

Már a kora reggel lovak várakoztak az ajtó előtt, hogy Chartes ur és leánya megtegyék szokott sétalovaglásukat.

Az öreg ur füttyörészve várt Penelopra a lépcső ajján.

— Penelop, Penelop!

— Megyek, papa.

Penelop a könyvtárban volt; abban a szobában, melyben alig néhány hónappal előbb Graham Douglastól elbucszott. Most is nála jártak gondolatai, a mint az íróasztalánál egy Kedves Algy-mal kezdődő levelet irt.

Lovagló öltözetében, a mint barna szeméből a szeretet sugárzott s ajakán szelid mosoly játszadozott, nagyon szép volt — és atyja föltette magában, hogy drága gyermekét nem adja a szegénysorsu Douglasnak s e végből a legközelebbi telet Londonban töltik, hogy bizonyára sokkal jobb parthiet csinálhat. Penelop azonban egészen másképp gondolkozott; hu maradt Douglashoz. Algyval rendes levelezésben állott, mert tudta, hogy levelét látva, Douglas vigasztalást merit azokból.

Testvérének írni csaknem olyan jól esett szívének, mintha Douglasnak irt volna, mert tudta, hogy Graham százados minden sorát elolvassa s Algy levelei is tele voltak Douglasal s a távollét ellenére is boldognak érezte magát Penelop

— Penelop, elkészünk, ha még sokáig váratsz magadra. Siess, édesem, siess! kiáltott az atyja.

Penelop befejezve levelét, borítékba tette, a czimet ráírta, aztán kiment.

— Papa, épp most irtam Algynek. Remélem, nem várakoztattalak sokáig.

— Éppen husz perczig. — Penelop, mi szükség van arra, hogy olyan sokszor írj Algynek — kérdé, miatt lovára segítette.

A leánynak arczába szökött a vér, aztán elnevette magát.

— Papa, hát már azt is megtiltja, hogy Algynek írjak?

— Ej, drágám, hova beszélsz! Irj neki, amikor neked tetszik — ha az felvidít és boldoggá tesz

Jókedvvel indultak utnak, s beszélgetve ügtek a hosszú fason keresztül.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Szőlő birtokosok közgyűlése.

A nagyvárad szőlő birtokosok vasárnap délelőtt tartották meg tavaszi rendes közgyűlésüket dr. Molnár Imre jogakadémiai tanár elnökle mellett.

Az 1904. évi számadás, majd a folyó évi költségvetés jóváhagyása után az elnök érdekes és lebilincselő előadásban vázolta a magyar szőlőgazdák országos egyesületének rövid két év alatt kifejtett rendkívüli munkásságát, melynek eredménye az olasz bor beözönlésének meggátlása, egymagában már tetemes hasznot jelent a hazai bor értékesítésénél. Az országos egyesület agitálásának köszönhető, hogy az illetékes körök a boritaladó eltörlése — vagy legalább is leszállításával, valamint a bor hamisításnak állami közegek segélyeivel leendő megakadályozásával — most már komolyan foglalkoznak.

Ezek után lelkes szavakban hívta fel a szőlős gazdákat, hogy országos egyesület tagjai közé sorakozzanak, mert csak az erők egyesülése és tömörülése által remélhetjük érdekeinknek sikeres megvédését.

Felszólítására azonnal többen jelentkeztek tagokul — úgy hogy most már az országos egyesületnek a nagyvárad hegyközségből száznál több tagja van.

Az érdekes elnök ezután foglalkozott azon szociális előadásokkal, melyeket az országos egyesület Darányi Ignác volt földm. miniszter kezdeményezésére Budapesten folytat Kiemelt azon magasztos hivatást és célokat, melyeket az országos gazdasági egyesület maga elé tűzött, mikor az országos gazdasági egyesület a földnépének gyámoltására azaz segélyezésére, oktatására hívja fel Elsőrangú teendőnek véli az elnök az országos gazdasági munkás- és cselédség pénztár támogatását, melynek révén a szegények özve-

gyeit és árváit részesíthetjük segélyben, ha a segélypénztár tagjai közzé cselédeinket, munkásainkat beiratjuk. Szomorúan tapasztalta, hogy Nagyváradról a segélypénztárnak csak két rendes tagja van, pedig a törvény már öt év óta életbe lépett.

S minthogy ez ügygel senki nem foglalkozik — felkérte a szőlőbirtokosokat, hogy ezen ügyek alkalmazottaik között teljes odaadással, támogassák, mert a jelenlevő szociális bajokat nem erő hatalommal, hanem emberbaráti szeretettel lehet csak orvosolni.

A legnagyobb figyelemmel hallgatott is igazán lelkesítő előadás után dr. Révész ügyvéd szép szavakban üdvözölte a hegyközség elnökét azon alkalomból, hogy őt az országos egyesület Baross Károly helyére az országos egyesület alelnöki székébe ültette, mert ezzel az egész ország előtt elismerték azon kiváló érdemeit, melyet Molnár Imre közgazdasági tevékenységével szerzett.

Végül a kisorsolt 8 választmányi tag és a számvizsgálók választását ejtették meg. A választmányba újonnan beválasztottak a régiek és ezenfelül dr. Hoványi Gyula jogtanár és Kovács Béla püsp. urad főügyvéd.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, ápr 17.

Buza ápr.-re	— — — —	17.56
Buza máj.	— — — —	17.56
Rozs ápr.-re	— — — —	14.58
Tengeri májusra 1905.	— — — —	15.00
Zab ápr. ra	— — — —	14.42
Repeze aug.-ra	— — — —	23.50

Értéktözsde.

Budapest, ápr. 17.

Oszrákhitelrészvény	— — — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — — —	806.50
Leszámloló bank	— — — —	464.50
Rimamurányi	— — — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — — —	649.—
Közuti vasut	— — — —	569.50
Városi villam s vasut	— — — —	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 ápr. 17-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — —	118.70
Magyar koronajárdék 4%	— — — —	97.45
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — — —	89.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — —	98.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	— — — —	227.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — — —	1.61
Osztrák járadék papírban	— — — —	100.10
Osztrák járadék ezüstben	— — — —	100.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	— — — —	1.20
Osztrák korona járadék	— — — —	100.50
1860. oszt. államsorjegyek	— — — —	161.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — — —	16.50
Magyar hitelbank részvény	— — — —	775.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — — —	664.75
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — — —	658.50
20 frankos arany (Napolendor)	— — — —	19.06
Német birodalmi márka	— — — —	117.12
London vista	— — — —	239.85
Páris vista	— — — —	95.35
márkás 20 arany	— — — —	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagymagtár kiadó.

Várad-Velenczén, a volt Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYARBAN Friedländer Hermannál. Telefon: 143.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságától nyert megbízás folytán folyó évi április hó 25-ik napján d. e. 9 órakor a városháza bizottsági termében a Várad-Váralja városrészben Vár-tér 1/152. házszám alatt fekvő városi villamos telep kibővítési munkálatainak vállalatba adása céljából árlejtést fogok tartani.

Az összes munkálatok, melyek csak egy fővállalatnak adatnak ki, 73523 korona 80 fillérben vannak előirányozva. A bánatpénz 4000 korona.

Ajánlatot szóval vagy írásban lehet tenni s a zárt ajánlatok, melyhez egyszersmind a kívánt bánatpénz is készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, vagy a városi pénztár által kiállított letéti nyugta csatolandó alulírott kezéhez 1905. évi április hó 25-ik napjának d. e. 9 órájáig lehet beadni, mikor is azok felbontatni s elbírálatni fognak.

Azon körülményt, hogy ajánlattevő a feltételeket, terveket, egységárakat, jelen hirdetményt, mely okmányok a városi mérnöki hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, — ismeri s magára nézve kötelezőnek elfogadja s zárt ajánlatokban világosan kifejezni köteles.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredményét jóváhagyó a tör. hat. bizottsági határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1905. április hó 15-én.

Komlóssy József,

jog- és gazdasági tanácsnok, mint az arv. küld. elnöke.

A reklám!

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébetkörut 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Felhívás

a Fülleres Takaré- és Segélyszövetkezet

1905. május 1-én nyitja meg

5-ik évtársulatát.

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartalma alatt — 3 éven át — hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebb összegű hetenként ismétlődő betétek által a vagyonyüjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamatláb mellett kölcsönöket kaphassanak.

A beiratások a Leszámloló és Felszámoló bank helyiségében (Bémer tér, Lévai palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendőek.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarék-pénztár utján portómentesen teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1905. márczius hó.

„FÜLLERES” takaré- és segélyszövetkezet.

A Rimanóczy fő-utczai házában 15 év óta fennállott *nagy áruházunkat* a ház lebontása és újra építéséig kénytelenek voltunk folyó évi októberig ideiglenesen a Széchenyi-szálloda mellett ujonnan épült Moskovits-palotában (Maár és Szabó fűszerüzlete

Telefon az egész megyében 76. sz. mellett a *Fő-utczán elhelyezni.* Telefon az egész megyében 76. sz.

Nem kimélve semmi áldozatot, üzletünket a n. é. vevő-közönség érdekében finom árukkal a legjobban rendeztük be. **Tavaszi és nyári idényre** a legjobbnak elismert és gyermekek fekete és színes **czipőink** meglepő nagy választékban megérkeztek. Uri és fiu angol és olasz **kalapkülönlegességek** Férfi, fiu és gyermek szalma kalapok, turista ingek és övek, gyermek torna-ingek, szürke drapp és világos sárga spangnis czipők, 3000 drb **nyakkendő ujdonságok**. Glacé és selyem keztyük, női, férfi és gyermek **harisnyákban** feltűnő szép áruk. Nyári férfi tehér és színes **ingekben** meglepő szép új minták. Rőfös és rövidáru osztályunkban crettonok, sephirek, fekete női ruhaszövetek, schiffonok, vásznak, csipkék, szalagok, arczlátyolok, női bőr- és selyem-**övek**. Ridikülök és még ezerféle cikkek dus választékban. Miután ezen aruraktárunkat **őszig, a költözés idejére** kiárusítani akarjuk, áruinkat **meglepő olcsó árban** árusítjuk és így minden vevő érdeke teljes szükségletét nálunk fedezni.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását, biztosítva mindenkor lelkiismeretes kiszolgálásunkról. — Tisztelettel:

Fábry Testvérek Olaszi, Fő-utca Moskovits-ház.

„Nagyváradí Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonőket nyújt,

amelyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonőket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskékre és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett összeg után **5°-os** kamatot fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Értékpapírok, ékszerék és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással egyenként, melyek legolcsóbb árú kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképesz lámpák és mindegyemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** egyenként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— *villamosvilágítási* —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlápák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

A nagy elárusítás megkezdődött a Zöldfa-utczán.

Megvettük a

SZABÓ TESTVÉREK

mindkét rőfös vászon és rövidáru üzletét az egyik a *Zöldfa sörcsarnok mellett* a másik a *Zöldfa kávéházzal szemben*, a mai naptól a

nagy elárusítás megkezdődött.

Tisztelettel KOVÁCS L. és TÁRSA.